

Opazke.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrente, 12. Vsak list mora biti frankiran. Rokopisi se ne vračajo.

Inserati (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunijo po pogodbi; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 3 nov.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema opravništvo, ulica Torrente 12.

EDINOST

Glasilov slovenskega političnega društva za Primorsko.

Edinost.

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1 uri popoldne.

Cena za vse leto s prilogo 7 for., za pol 3 for. 50 nov., za četrt leta 1 for. 75 nov. — Edinost brez priloge stane za celo leto 6 for., za pol leta 3 for., za četrt leta 1 for. 50 nov. — Posamezne številke se dobivajo pri opravništvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

«V edinosti je moč».

Nrav, namen in dolžnosti delalskih podp. društev.

(Konec)

Gotovo je, da bi se morala pravila delalskih podpornih društev popolnoma preurediti, ako bi se hotele uvesti te predružačbe. — Tedaj bi pa ta društva slonela na boljšem podnožju, ustanovila in utrdila bi se ter dosegla stalnost in gotovo prihodnjost.

Pred vsem bi pa bilo želeli, da se pravila nekoliko preuredijo glede starosti udov. Občno pravo in prava doslednost narekuje, da bi se ne smeli mladi udje starim jednačiti; pred vsem bi toraj bilo priporočati, da se pravila predružačijo glede vstopnine ter da se uvedejo klasifikacije udov po starosti; potem bi bilo še le skrbeti za pokojninski zalog in za odplačilni oddelek, koja naj bi se tudi tako preustrojila.

Naj spregovorimo še nekoliko o notranji organizaciji in pravicah udov. Ni sicer priporočljivo, pravila vedno prenehati, kajti novotarije, ako slone na slabej podlagi, šestokrat so društvom nevarne in pogubonosne; ali vendar potreba in slabi napredek društva šestokrat sili njegovo predstojništvo, z dovoljenjem članov, pravila predružačiti.

Navada je pri nekotih podpornih društvih, bolnim udom toliko časa podporo izplačevati, dokler popolnoma ne ozdrave — naj bolezen tudi eno ali več let traja. Druga društva pa z obzirom na svoje gmotno stališče določujejo le nekoliko časa, potem pa uda odpravijo.

O tem bi bilo mnogo premišljevat; kaj takega uvesti zdrav razum in krščanska človekoljubnost skoraj prepoveduje, kajti grdo je, bolniku do nekega časa pomagati, potem ga pa na cesto vreči. Gotovo je pa vendar, da mnogo takih udov v nekoliko letih lahko društvo na kant spravi.

Ako to prašanje prematramo iz človekoljubnega obzira, zdi se nam pravej krščanskej ljubezni nasprotno in ne priporočljivo; če se pa prašamo: je-li umestno, da na tisoče udov redno svojo tednino vplačuje, da se zadosti ogromnim stroškom, ki jih ima društvo z 10 ali 20 takimi udi? — tedaj to prašanje ni opravičljivo; zdrava pamet nareka nam, poprej sebi pomoči in potem še-le drugim.

Tudi iz družega stališča je prenovljenje pravil v tem smislu opravičeno in priporočljivo. Društvo ni namreč ustanovljeno, da samo nekaterim pomaga, druge pa v nemar pušča, in tudi razlog, da je dolžnost društva, udom podporo izplačevati, dokler ima še kaj denarja v blagajnici in potem makari nehati — ni opravičen.

Po tem takim bi bila podporna društva podobna otročjej hranilnici, v katero otroci devajo vsak soldek, ki ga za dar vdobe — v potrebi jim pa mati hranilnico sprazne in vsi upi otrok gredo po vodi! — Tudi člo-

vekoljubnost in krščanska ljubezen ne more članov jednega društva primorati, svoj težko zaslužen denar v društveno blagajnico nositi, ne da bi imeli upanje, da se jim v potrebi kaj pomaga, kakor jih ne more prisiliti, da svoj denar v morje pomečejo! To hočejo baš oni, ki nerazumnim vedno pridigajo o ljubezni in in sploh fraze mlatijo na zborih.

To prašanje bi trebalo širše obravnavati in razmotravati ter slednjič ukrenoti, kar bi bilo tem društvom v pravo korist. Tudi v tem obziru in glede koncentracije društvenega denarja bi se mnogo na boljše obrnole, ako bi ta društva prišla v državno oskrb, kar naj se zgodi k malu!

V vseh pravih delalskih podpornih društvih, kakoršna so sedaj, povdarja se tudi dolžnost — preskrbovati kolikor je mogoče udom dela, ako jim ga primanjkuje. Glede tirjanja te točke se v takih društvih, v sedanjem uravnavi, primeroma le malo more doseči. Temu pa ni kriv društveni odbor, ampak splošne socijalne razmere.

Pri vsej dobri volji ne more odbor zahtevam te točke popolnoma ustredi, kajti nema navadno potrebne avtoritetne besede v tem obziru.

V odboru sede navadno odličnejši zastopniki delalskega stanu, kojim pa pri vsem tem ni mogoče vsem zahtevam zadovoljiti. Ako bi pa ta društva bila državna, država bi sama morda bolj varovala domovinske pravice ter preskrbovala našincem dela s prednostjo pred tujci.

Sicer bi si lahko ta društva, tudi v sedanji uravnavi, tudi v tem obziru mnogo bolj opomogla s prevzemanjem raznih del; postala bi na tak način majhna podjetja; nekateri njih udje, kojim primanjkuje dela, ali ki se navadno z enakimi deli bavijo, upotrebovali bi svoje moči v delu, kojega bi društveno predstojništvo prevzelo, — čisti dobiček, ali eventualna zguba bi pa spadali v društveno blagajnico.

Tudi s to uredbo naredil bi se znaten korak naprej ter bi si ta društva občne simpatije pridobila. — Ali taka stvar je jako težko izvedljiva, osobito v naši še malo obrtni Avstriji.

Izrazili smo svoje menenje o nravi, namenu in dolžnosti delalskih podpornih društev ter povedali kakršnih si želimo v prihodnjosti; njih preuredbo pa puščamo indirektno vlaškom in vladi samej, ako jih direktno res v svojo oskrb vzame.

Levin.

Deželni zbori.

Kranjski

(XIV. seja dne 21. januarija).

Dnevni red se je moral skrócić za točke 3., 4. in 5. dnevnega reda zadevajoče naklade na žganje, ker na novo došla naznanila c. kr. finančnega ministerstva še niso bila dotiskana in razdeljena.

Pri točki 6. sprejel se je predlog finančnega odseka o reorganizaciji deželnega stavbenega urada nespremenjen, tako da mesto prvega inženirja obdrži F. Witschel s plačo 1800 gld., drugo mesto pa Hraski s stalno plačo 1400 gld. in mesto pomočnega inženirja s stalno plačo 1000 gld. se pa razpiše.

Pri točki 7. odstopi se prošnja požarne brambe v Krškem deželnemu odboru v povoljno rešitev, enako tudi

pri točki 8. prošnja nekaterih davkoplačevalcev logaškega okraja glede zakupa deželne naklade na žgane opojne pijače.

Nekaj bolj razburjena postala je razprava pri točki 9. dnevnega reda: pri ustnem poročilu finančnega odseka o prošnji okrajno-cestnega odbora v Crnomlju za odpis dolga 3500 gld. deželnemu zakladu.

Poročevalec Murnik predlagal je v imenu finančnega odseka, da se prošnja odbije, ker je v lanskem letu deželni zbor še le temu odboru odpisal nad 4000 gld. posojila ter privolil, da ostali dolg 3500 gld. poplača odbor v 7letnih obrokih po 500 gld. Temu nasproti predlaga poslanec Šuklje, naj se dolg 3500 gld. odpusti, pe pri glasovanji ne obvelja ne ta in tudi ne eventualni predlog, da bi se odpisalo vsaj letos zapadlih 500 gld., temveč se pritrudi predlogu finančnega odseka.

Zelo obširno in temeljito poročal je poslanec Karol Klun o točki 10.: Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji občinskega zastopa novomeškega in šmihelškega in za dovoljenje doneska šolskim sestram „De Notre Dame“ v Šmihelu za izgojevanje gluhomih deklic.

Poročilo obsegalo je bistvo in zgodovino ustanove Holzapfelneve in Wolfove za gluhoneme. — Govorili so pri tej točki Šuklje, Pfeifer, Dežman, deželni predsednik, poslanec Apfaltrern in poročevalec. Pri glasovanji sprejeli so se predlogi odsekovi nespremenjeni.

Pri točki 11. ustno poročilo finančnega odseka glede osuševanja starotrške, cerkniške in planinske doline — poročal v imenu finančnega odseka dr. Poklukar ter navaja, v koliko je v minolem letu napredovala preiskava podzemeljskih vod in votlin logaškega okraja; omenjal je izrekoma komisijonalnega preiskavanja stanja tamošnjih vodá po komisiji, v kateri je bilo zastopano c. kr. poljedelsko ministertvo, c. kr. deželna vlada, deželni odbor in pa udeleženci; pri tej priliki izreklo se je tudi, kako bi se imelo postopati v obče pri osuševanju teh krajev. Dalje pa je s pomočjo idrijskih rudokopov preiskaval tamošnje podzemeljske votline gozdarski asistent Putik s posebno povoljnim vspehom.

Poročevalec omenjal je dalje potrebe enakih podzemeljskih preiskav tudi v ribniški dolini, pri Dobrepoljih in v račinski dolini; v obče pa še potrebo, da se c. kr. vlada iz novega naprosi, da v deželi namesti kulturnega inženirja in konečno tudi potrebo, da se za vredenje Krke vsaj letos kaj stori. V tem smislu stavljeni predlogi finančnega odseka in pa denarna potrebščina do 2000 gld. se konečno sprejmo brez ugovora. — Tudi za pripravljala dela vredenja vipavskih potokov privoli se pri točki 12. poleg primerne prošnje do vlade iz deželnega zaklada podpora do 1000 gld. — Temu predlogu ugovarjal je poslanec Deschmann, rekoč, da se po sedanjem običaju v gospodarskem odseku niso dovoljevale denarne podpore, in pa da pogreša predlog, po katerem bi bili tudi vdeleženci vezani za primerne doneske. — Tem ugovorom nasprotuje načelnik gospodarskega odseka dr. Poklukar rekoč, da je bila sicer navada, bolj pomenljive denarne podpore pred dokončanim sklepom oddajati v finančni odsek, da pa tudi ni ne po opravljenem redu in ne po posebnih sklepih drugim odsekom zabranjeno, staviti predloge za denarne podpore. Da je pa pomoč vdeležencev vsa kakor potrebna,

razumeva se samo po sebi, zato bi se tudi on ne protivil, ako se v tem smislu sklene dostavek k predlogom gospodarskega odseka.

Pri konečnem glasovanji sprejmo se predlogi gospodarskega odseka z dostavkom poslanca Deschmanna, naj se tudi vdeleženci zavežejo k primernim doneskom.

Enako se tudi reši povoljno, po predlogih gospodarskega odseka, prošnja za vredenje potoka Mirne, da se predložen načrt preišče še v tem letu.

Prošnja vasi med Krškim in Krško vasjo zaradi preteče jim škode vsled tam nameravanega vojaškega strelišča, odstopi se s primernim priporočilom c. kr. vladi, da v ta namen potrebno ukrene.

(XV. seja dne 22. januarija).

V tej seji rešil se je ves sledeči dnevni red:

Poročilo finančnega odseka o načrtu zakona o vpeljavi samostojne deželne naklade od porabljenih žganih opojnih pijač. Ustno poročilo finančnega odseka o vpeljavi občinskih naklad na porabljeno pivo in na porabljene žgane opojne tekočine. Poročilo finančnega odseka o določitvi deželne naklade od porabljenih žganih opojnih pijač. Poročilo upravnega odseka o vladni predlogi z načrtoma dveh zakonov:

I. o razdelbi skupnih zemljišč in uredbi dotičnih skupnih pravic do njih uživanja in oskrbovanja;

II. o sestavi deželne komisije za stvari, ki se tičejo očiščevanja gozdnega sveta od tujih osredkov in zaokrojenja gozdnih mej.

Ustno poročilo finančnega odseka o popravilu Savskih bregovin uravnavi potoka bistriškega pri Mojstrani.

Ustno poročilo finančnega odseka o samostalnem predlogu g. poslanca Šuklje-ta glede doneska za zgradbo dolenske železnice.

Ustno poročilo gospodarskega odseka glede uvrstitve neke občinske ceste v Bledu med okrajne ceste.

Ustno poročilo gospodarskega odseka o nasvetu gosp. deželnega poslanca dr. Vošnjaka glede odškodovanja posestnikov vinogradov po trtni uši.

Ustno poročilo gospodarskega odseka o prošnji okrajno-cestnega odbora in občinskega zastopa v Kočevji za uvrstitev okrajnih cest Kočevje-Ljubljana, Kočevje-Crnomelj in Kočevje-Brod med deželne ceste.

Gospodarskega odseka poročilo o nekaterih premembah močvirskega zakona.

Ustno poročilo gospodarskega odseka o prošnji županstva občine Trebnje, Mirna, St. Rupert in družih za preložitve ceste čez Vagenšperg.

Gledé teh obravnjav opomniti je, da se je sklenila naklada na povzetje žganja tako, da se v obče ima plačevati ta naklada po 18 kr. od vsake hektoliterske stopinje, tedaj toliko več, za kolikor močnejše je na prodaj postavljeno žganje. Ni pa pričakovati, da bi se novi način tega davka vpeljal pred začetkom prihodnjega leta.

Predložen načrt postave zaradi občinskih naklad na pivo odložil se je za sedaj ter ima v tem staviti deželni odbor svoje predloge v prihodnjem zasedanji.

Pri poročilih upravnega odbora točka 6. dnevnega reda, nastala je bolj živahna razprava, ker je manjšina deželnega zbora ugovarjala stavljenim trem resolucijam. Pri konečnem glasovanji sprejel se je predlog poslanca Krsnika, ki je predlagal premembo prve oporečene resolucije, dalje: druga resolucija odseka, tretja resolucija odsekova pa se je zavrgla.

Pri točki 7. sprejel se je brez ugovora predlog finančnega odseka, po katerem imate od skupnih stroškov za vodne zgradbe v obrambo vasi Mojstrane, 13.400 gld. država in dežela prevzeti vsaka po 5000 gld., vdeleženci pa za zgradbe po-

trebni les v vrednosti 3400 gold. pre-
skrbeti.

Točke 8., 9., 10. in 11. rešijo se po
predlogih dotičnih odsekov. Pri točki 12.
pritrdi se samo formalnim premembam
močvirskega zakona v §. 5., 6., in 8., in
pri točki 13. privoli se za preložitve okrajne
ceste čez Vagensperg deželna podpora
2000 gld.

Potem se je v tajni seji sklenilo
funkcijske doklade deželnih odbornikov po
400 gld.; deželnim uradnikom in služabni-
kom pa se je dovolila izredna podpora po
10% 8% in 6% stalne letne plače za
l. 1887.

Politični pregled.

Notranje dežele.

V seji poslanske zbornice
dne 1. t. m. je poslanec Gödel interpe-
liral, kako osodo ima vladina predloga
glede preskrbovanja vdov in sirot vojakov;
odgovoril mu je načelnik brambenega od-
seka, da je odsek nekoliko paragrafov uže
rešil in da bo zvečer nadaljeval razpravo za-
kona. — Trgovinski minister je odgovoril
na interpelacijo poslanca Krzпка glede
nepotrditve pravil združne zveze v heb-
skem trgovinskem okraju ter rekel, da so
se pozvedbe izvršile in pravila uže potr-
dila. Na interpelacijo poslanca Keil je
trgovinski minister odgovoril, da znaša
pokojnina uradnikov državnih železnic
7.600.000 gld. in da se obrestuje z 4%
in dobro oskrbuje. — Zakonska osnova
glede razmer skladnih rudarskih zadrug
se izroči obrtniškega odseku, zakonski
osnovi glede določb prometa s čeki in
klearingi, potem glede luknih naprav v
Trstu pa proračunskemu odseku. Potem
so se vršile volitve v odseke in razprav-
ljal se v prvem čitanju predlog glede usta-
novitve delavskih zbornic; govorili so po-
planci Plener, Heilsberg in Kaizl, potem
pa se je razprava odložila na petek.

Brambeni odsek državnega
zboru je 3. t. m. brez promembe sprejel
zakon o preskrbovanju vdov in sirot vo-
jakov.

Delegaciji se neki skoraj gotovo
skličeiti proti koncu tega meseca. Oni
bosti imeli nalogo, dovoliti 15 milijonov
goldinarjev, ki so se za vojaške namene uže
potosrili. Razen tega se bode od njih za-
htevalo, da dovolijo še 20 milijonov. Poleg
tega bo treba za izvršitev ukazov glede
črne vojske 7 milijonov. K vsemu temu
pa se bo zahtevalo še 20 milijonov za
dolenjo-avstrijsko deželno brambo in za
avstrijsko črno vojsko; skupaj tedaj okoli
60 milijonov goldinarjev za obe državni
polovici.

Izpeljavanje konj iz Avstrije
je počeni od danes prepovedano.

Vnanje dežele.

Bolgarsko prašanje. Iz Sredca
se 1. t. m. poroča, da bolgarska vlada
misli, da je poslanstvo svoj namen doseglo,
ker namen poslanstva je bil ta, da se
Evropa podučí o bolgarskih zadevah in
da bolgarska vlada zasliši svete velevali.
Ti sveti so Bolgariji ugodni, ker vsi so
v tem edini, da berolinska pogodba jamči
za neodvisnost Bolgarije, na kar se se-
danja bolgarska vlada najbolj vpira. Vlada
je pripravljena sprejeti take turške pred-
loge, ki niso nevarni varnosti Bolgarije
in se nadeja, da se s pripomočjo Turčije
in z spravljivim duhom ruske vlade k malu
reši kriza, kar bolgarska vlada tako gorko
želi.

Francoska poslanska zbor-
nica je 1. t. m. na Gobletovo zahtevanje
z 301 glasovi proti 208 sklenola, da se
ima kredit za kanonike zopet v proračun
postaviti ter je sprejela proračun za bogo-
častje.

Italijani so bili v Afriki hudo
tepeni. Italijanski ministerski načelnik
Depretis je 1. t. m. v poslanskej zbornici
prečital poslanico generala Gené iz Ma-
save od 29. januarja, oddano brzojavnej
postaji v Perimu 31. januarj. Ta posla-
nica se glasi: „Ras Alula je 24. januarja
zapustil Ghimlo, vtaboril se na južnovshod-
nej strani Saati-ja, napadel 25. januarja
Saati, ali bil je po tri ure trajajočem boji
odgnan. Italijani imajo pet mrtvih in štir
ranjene. 26. januarja so bile poslone tri
italijanske kompanije in petdeset mož ne-
redne vojske iz Monkulo v Saati, da ga
preskrbe s živežem. Sredi pota pa so bile
napadene in po več ur trajajočem boji
uničene. Devetdeset ranjenih je uže v
bolnišnici v Masavi. Natančen imenik
mrtvih in ranjenih pošljem pozneje. Vzrok
te zube je preširoka poteza italijanske
vojske. Posadke iz Saati-ja, Vuà in Ara-

fali-ja sem poklical v Masavo. Zdi se, da
se Ras Alula vsled velike zgube hoče
vrniti v Ghimlo; skoraj gotovo zato, da
dobi pomoči in da počaka abesinskega
kralja, ki je neki z vojsko na poti.* —
To so Italijanom hude novice. — Depretis
je takoj podal zbornici zakonsko osnovo,
naj dovoli pet milijonov izvenrednega
kredita. Ta predloga se je izročila poseb-
nej komisiji. — Tri tisoč vojakov se je
nemudoma iz Italije poslalo v Masavo.

Pozneje vesti iz Afrike so Italijanom
še neugodniše. V „Republique Francais“ se
poroča 3. t. m. iz Sueca: Od 480 mož
italijanske vojske je ostalo živih le 50 in
Italijani so zgubili vse kanone. Po tej
nezgodi so Italijani zapustili vse zunanje
utrdbе, Abesinci pa so 27. januarja zgra-
bili Masavo in prve utrdbе vzeli. Ni go-
tovo, ali se bodo mogli braniti Italijani
do časa, ko jim pride pomoč. — V Rimu
o ta nezgoda duhove hudo razburila;
2. t. m. se je pred palačo ministerskega
načelnika Depretisa zbrala velika množica
ter kričala: „Abbasso l'impresario di Ma-
sava!“ Vladi neprijateljski časniki hudo
grajajo vlado, vladini časniki pa molče.
Predvčeranjem in večeraj je bila o nezgodi
pri Masavi razprava v državnem zboru;
ni še znano, kako se je končala.

Ruski car je ukazal, da se konji
čez evropsko in kavkaško mejo ne smejo
izpeljavati.

O vzhodnjem prašanju piše
angleški časnik „Standard“: Ako Rusija
pred ali po začetju vojni mej Francosko
in Nemčijo udari na vshod, da si osvoji
balkanski polotok in zasede Carigrad, ne
mogla bi Angleška rok križem držati. Ne-
spametno in še hujske bi bilo, ko bi An-
gleška mirovala, ko se Evropa pripravlja
na najhujše.

Iz Kahire se poroča v „Agence
Havas“, da rodovi v okolici Kartuma žele
zopet priti pod egiptovsko vrhovno oblast.

DOPI SI.

Na južnej železnici. 1. febr. 1887.
[Izv. dop.] — V letošnjem šte. 8. cenje-
nega lista „Edinost“ sem čital dopis z
južne železnice, s podpisom: „Star vojak
čuvaj“. Ker pa ovi dopis ni povsem res-
ničen, ker se nahaja v njem marsikakšna
neresnica, zatoraj Vas prosim, gospod vred-
nik, da mi dovoljite, v cenjenem listu,
resnici na ljubo, nekoliko spregovoriti.

G. dopisnik piše o nesrečah, da se
jih je mnogo v zadnjem letu zgodilo, a
da ni njegov namen, o njih pisati. No,
saj se jih v minolemu letu ni mnogo zgo-
dilo na južnej železnici. Dalje pravi, da
je minister Bruck l. 1860., prodal južno
železnico in nje osobje v sužnost francoskih
židov. To pa ni po vsem istinito. Ko je
društvo od države l. 1860. v najem, a ne
kakor prodano južno železnico prevzelo,
dalo je vsakemu služabniku na voljo, da
sme iz službe izstopiti; nihče pa ni bil
primoran postati suženj društva, še manj
pa francoskih židov. Ker pravi g. dopisnik,
da mu je tako pičla pokojnina odmerjena,
da ne bo mogel živeti niti umreti, naj mi
bo dovoljeno, to stvar natančneje pojasniti.

Pravila penzijskega instituta ustanov-
ljena 1. marca 1883. šte. 1393 S. dolo-
čujejo: Člen 7: Služabniki, koji zapore-
doma 10 let odmerjeno svoto redno vpla-
čujejo v pokojninski fond, iznaša njih
pokojnina po 10 letnem vplačevanju 40%
aktivne plače in pristranskega vplačevanja;
potem vsako leto 2/10 —, oziroma 6%
više. Kdor služi 35 let i je ud penzijskega
fonda, dobi toliko penzijo, kolikor njegova
plača znaša. Kdor je manj, nego 10 let
ud penzijskega zavoda, nema pravice do
pokojnine. Da je pa g. dopisniku tako
majhna pokojnina odmerjena, niso krivi
gospodje, ampak prepozno ustanovljenje
pokojninskega zavoda, l. 1867. G. dopis-
nik v svojem dopisu ščeva tudi č. duhov-
ščino, ker pravi, da se za otroke južno
železniških služabnikov ne briga duhovska,
niti deželna gosposka. To ni istina, g.
dopisnik! Skrbni roditelji pridno pošiljajo
svojo deco v šolo i cerkev, ker uživajo
enake pravice z družimi otroki. Kdor ima
talentirane otroke i željo, da se dobro iz-
šolajo, a je oddaljen od vasi, trga ali
mesta, tudi je na prošnjo koji premeščen
na ugodnejše mesto, da morejo njihovi
otroci šolo obiskovati. Tudi prosta vožnja
po železnici do bližnjega mesta se podel-
juje otrokom južnoželezniških služabnikov,
da morejo šolo redno obiskovati; tedaj ni
potreba, da se njih otroci, sploh čuvajev,
popolnoma podivjajo. Dalje g. dopisnik
toži, da so čuvaji prikleneni kakor psi, da
niti k spovedi ne morejo in da se pod
kaznijo iz hiše ganoti ne smejo.

Jaz pa pravim: Kdor ima kakšen
opravek, bodi si še manji, dobi po-
trebni odpust, ako le zanj poprosi.

Da ob času vpokojenja treba vso ne-
dosluženo obleko oddati, to bi moral bil
g. dopisnik prej vedeti. V 30 letnem služ-
bovanju si lahko vsakdo kožuh prihrani
za stare dni. In ne bi mu trebalo tožiti,
da nema s kom svojih starih kosti ogrniti.
Jaz poznam čuvaja, koji služi kakih 20
let, a ima tri dobre kožuhe; ko bi slu-
čajno moral iz službe stopiti, le enega
bi oddal, a dva mu ostaneta kot njegova
lastnina.

Da svet resnico zve, da ne bi dragi
čitatelji tega cenjenega lista menili, da
smo pri železnici zgolj sužnji, kakor nas
g. dopisnik v svojem pretiranem dopisu
imenuje, napotila me je ljubav do resnice,
na tem mestu javno spregovoriti.

Resnicoljubni služabnik
južne železnice.

Kremža ob Dunavu, 2. februvarja. —
Nedavno ste prijeli dopis iz našega mesta,
g. urednik, a sedaj primem še jaz za pero,
da vam o nadaljnem našem napredovanju
poročim. Poročal vam je že zadnjikrat
drug dopisnik o „zabavnem našem večeri“.
No, ali to nam ni dosti, če tudi smo v
tujini v daljnem nemškem mestecu. — Dva
dni po prvem našem „zabavnem večeru“
zbrali smo se skupaj, da si ustanovimo
društvo. — In istinito, ustanovili smo
tukaj med nami — vojaki slovensko dru-
štvo. Sklenoli smo namreč oni večer, usta-
noviti društvo z imenom „Pobratimstvo“.
— Zanimiva so posebno društvena pra-
vila, katera je spisal g. Martelanc. —
Društvo ima jako blage namene, in vredno
bi bilo, da bi je kdo z „domovine“ pod-
piral, (s pošiljanjem slov. listov, katerih se
še v društvu ne čita). — Darove bode
namreč društvo od raznih strani s hval-
ležnostjo sprejemalo. — Dosedaj se čitajo
v društvu ti le slovenski listi! „Edinost“,
„Ljubljanski Zvon“, „Rogač“, „Soča“,
„Dolenjske Novice“ in „Ljubljanske No-
vice“, a tudi „Slovenski Narod“ dobimo
včasih. — Pred nekaj tedni se je usta-
novil i društveni odbor ter so bili izved-
ljeni ti le gospodje: Martelanc (predsed-
nik) Dolničar (podpredsednik) Merčina
(tajnik-blagajnik). Omeniti mi je tudi, da
so pri društvu najboljši podčastniki našega
„batalijona“. — V našem društvu ne
poznamo namreč razlike med podčastniki
in prostimi vojaki — vsaj drugače ne bilo
bi naše društvo vredno svojega imena
„Pobratimstvo“, gotovo to ime pristuje se
našemu društvu, — nam vojakom, odda-
ljenim od domovine. — In kdo ni čital še
o „Pobratimstvu“ med „Jugoslovani“, in
posebno v Bosni i Hercegovini, ob času,
ko so se tamošnji junaci proti divjemu
Turku bili „za krst častni i slobodu zlatnu“.
— V tem pustu napravi naše društvo še
več zabavnih večerov, in gledalo se bode
posebno na krasno petje, za katero bo
naš pevovodja (podpredsednik g. Dolničar)
že skrbel. In o teh večerih bode se že
tudi v „Edinost“ poročalo, saj nam pa
„Edinost“ tukaj z največjo pazljivostjo iz
rok v roke hodi.

Društveni odbor voli se vsake tri
mesece, in to se nam kot vojakom i pri-
stuje. Nekaj društenikov bode služilo
namreč le še 7 mesecev, drugi eno leto
itd. Našemu društvu ne bi toraj pristovalo,
da bi se volil vsako leto odbor, kakor pri
društvih v domovini. — Zadnja volitev
je bila jako živahna, volilo se je natančno
po volilnih listkih.

V soboto 22. januarja je imelo tu-
kajšnje društvo „Nationalverein“ svoj glavni
zbor. — Govorilo se je pri tem zboru o
„svetovnej politiki in poveličeval se je
knez Bismark, kateri skrbi za varnost
„der beiden deutschen Kaiserreiche“. Bis-
marka so imeli za očeta Nemcev in za
moža, kateri ves svet vlada. — Društveni
predsednik dr. Stingl je poslal potem po
brzojavu Bismarku dolgo čestitko, iz ka-
tere le to le omenim! „Diese Vermessen-
heit findet allerorten, wo deutsche Herzen
schlagen, den höchsten Tadel und die
tieftste Verachtung“. — Sploh je bila pa
vsa čestitka tako sestavljena, da bi človek
mislil, da se nahaja kod tam ob nemškem
Rhein-u. X.

Mursko polje, 2. februvarja 1887. [Izv.
dop.] — Krasna divna naša okolica vabi
tujca, ki pride na spodnjo Štirsko, vzlasti
na mursko polje, katero je že po svoji
legi i rodovitosti krasota vsemu našemu
okraju. — Mursko polje se rasprostira na
dolgo i široko. Lepe vasi se nahajajo po
vsem murskem polju; da le malokje enake
v našej domovini. —

Zidane so hiše, z opeko krite strehe,
bele kakor labudi ti stoje nasproti, če
jih pohodiš. Bistra Mura, ki teče mimo,
ima mnogo malinov, kateri prirejajo hrano
stanovalec okolčanom. Sosebno ribji lov
v Muri nosi korist tamošnjim prebivalcem.

Zemlja je po vsem murskem polju
rodovita; sestavljena je iz takih snovi, ka-
tere imajo v sebi potrebno hrano onim
rastlinam, katere se tukaj navadno sejejo.
Zlasti „murski polanec“ mnogo prideluje
pšenice, tudi rži, ajde itd.

Ljudstvo je marljivo, rado dela povsodi,
bodi si na polju, ali doma; ono je še
precej pobožno, le nekatere hibe so graje
vredne.

Po vsem murskem polju se nosi ljud-
stvo pregizdavo, zlasti mladina — bolj
nego drugod. — Mladina se oblači po
meščanskih modah. — Izginola je stara
„šega“, katera se je nahajala še pred tri-
desetimi leti po vsem murskem polju in
hrbovskih krajih Kapelskih, Malonedlških,
Tomaševskih, Jurjevskih, in drugod.

Murski polanci (poljedelci) so hodili
v „bregušah“ iz domačega platna prav
tako tudi košuljo — z žametno kapico na
glavi; škornje se nosili „s trdimi sarami“
na „biks“; kateri so se lepše lesketali od
sedanjih „z gibani“.

Kakor rečeno, nosi se mladina sploh
pregizdavo, bodi si stari, mladi, prosti,
bogati. —

Če nema deklica svilnatega „robca“
na glavi, žametne ali „štofa kocmajke“,
volnene janke, šolnjev iz „šagrona“ kor-
duvana, lakiranih, z mnogimi raznobarna-
nimi šivi prepreženih, z majhnimi a vis-
kimi petami tako, da niti enkrat prav sto-
piti ne more, pa ni zadovoljna. —

Fant če nema modnega klobuka pa-
riškega ali dunajskega, ali druge mode,
ali če nema kape iz polsta iz klubučevine,
kakoršne imajo navadno židje; ne upa si
mej svet. Če nema najlepšega „štofa“ za
suknjo, hlače; telovnik ves prešit svilo in
žametom, škorenj z gubani šaranih, se
smodko v ustih, — ni mu prav. —

Oh murskega polja mladina! Kam si
prišla? — kje je tvoja šega? kje tvoj
starodavni slovenski nošaj? — Kde tvoja
nekdanja starodavna noša? Kde tvoje nek-
danje blagostanje? — Kde ista tvoja blaga
čednost, katere se vsak pošteno misleči
človek veseli? — Ni je več — Kam je
izginola —?

Ko se je Franjo Jozip I. car pred
leti pripeljal tudi v naš kraj v mesto Rad-
gono; tedaj so se murski polanci se svojimi
čilimi konji, kojih v resnici imajo, v starej
narodnej noši. z banderco jahajoči, kaj iz-
vrstno izkazali, kakor malokod drugod. —

Sosebno se murski Polanci izkažejo
vsako leto pri „dirki“ na Cvenu, na ma-
lega Šmarna dan; iz tega se vidi, da ko-
njereja po murskem polju kaj vrlo na-
preduje od leta do leta na korist vsemu
našemu okraju.

Murski Polanci so tudi še precej na-
rodni se povsodi izkazali, sploh imajo murski
Polanci vse dobre lastnosti, — da le ne
bi toliko gledali na lišp, — gizdost —
kar je se ve gmotna škoda za nje. —
Pomislite —!

Vi, mladiči fare sv. Križevke! Ne
stojte ob nedeljah i praznikih zunaj cerkve,
ko se daruje najsvetejša daritev sina Bo-
žjega. — Ne pogovarjete se zunaj, ne
pušite tabaka ali cigar — to ni lepo
za Vas! —

Saj imate ves dragi dan čas za to —
odpočijte se — blažite srce. V cerkvi se
dostojno vedite. Vi, kateri tam zadi stojite,
to ni „razbojniška jama“, to je hiša Božja.

Zapomnite si Sv. Križevčarji: Za-
pustite navado, katera se nahaja le v ve-
likih mestih, ne na deželi. Poslušajte duš-
nih pastirjev glas.

Rodoljub-Ščavniški.

Domače vesti.

Cesarjev dar. Cesar je podaril iz
lastnega premoženja 600 gld. po toči po-
škodovane občini Ronki.

Potrjena volitev. Baron Reinelt je
potrjen načelnikom tržaške trgovinske in
obrtiške zbornice in vitez Teuschl njegovim
namestnikom.

Tržaški mestni svet je imel 1. t. m.
zvečer tajno sejo, v kateri se je raz-
pravljalo o tem, kateri mestni uradniki so
si lansko leto, ko je razsajala kolera, pridob-
bili posebne zasluge, da se obdarijo. Na
predlog poročevalca dr. Mojzesa Luzzatto
se je izrekla posebna zahvala voditelju
mestnega magistrata g. Cahariji Gandusio
in poleg tega se mu je dovolilo 500 gld.
fete n e doklade; na predlog dr. Dompieri
pa se je tudi g. županu izreklo popolno

priznanje. Po tem takem je kolera koristila obema prvima magistratovima uradnikoma. Ne odrekamo zaslug Cahariji Gandusio, a zaradi tega bi se mu bila imela dovoliti nagrada enkrat za vselej, ne pa vsako prihodnje leto, ker Bog varuj, da nas kolera vsako prihodnje leto obišče; če pa so drugi vzroki za povišanje plače magistratovemu voditelju, naj se ti objavijo, da bo ljudstvo znalo, zakaj ga plačuje. — Kar pa se tiče g. župana, znano je toliko, da je začel za kolero zbolele obiskovati i mej nje darove deliti še le potem, ko je kolera uže pojemale ter je začelo ljudstvo godrnjati in mu vrlaga reškega župana v vzgled priporočati. Za vroči njegov poziv iz tišja se kolera ni dosti ni malo ni brigala, zaljudstva patudi ni potolažil, ker je videlo bojazen — njegovega očeta.

† Franc Šentak, veliki posestnik, trgovec in izgledni rodoljub na Vrnskem, tudi v Tržaških krogih dobro poznan, umrl je 3. t. m. R. I. P.

Duhovske spremembe v goriški nadškofiji. Preč. gosp. Jožef Pavletič župnik Renski bil je umeščen preteklo nedeljo po mons. And. Marušiči, častnem kanoniku, župnikom rojaku. V Cerovo pride kot vikar č. gosp. Ant. Batagelj, vikar na Ponikvah, v Kronberg pa č. g. Godnič, kaplan v Solkanu. Župnijo v Muši dobil je preč. g. Fr. Ziac, kaplan v Koprivi.

Odvetniki v Trstu in Istri. Včerašnji službeni list prijavlja zapisnik odvetnikov, koji delujejo v krogu tržaške odvetniške komore. Po tem izkazu imamo odvetnikov: v Trstu 59, v Labinu 1, v Bujah 2, v Kopru 2, v Oresu 3, v Matavunu 1, v Poreču 2, v Piranu 2, v Pazinu 3, v Pulji 4, v Rovinju 3, v Sežani 1, na Krku 2 in v Voloskem 2, tedaj skupno 87 odvetnikov. Kraji, kjer je okrajna sodnija, pa nobenega odvetnika so: Podgrad, Komen, Vodnjan, Lošinj in Pičane.

Umetnost in ljubezen do nje. Te dni je bila razpostavljena pri zlatarji „Solian“ v ulici rudečega mosta prelepa slika mladega gospoda Zmagoslava Kalistra, sina našega velečislunega in velikodušnega slovenskega mecena gosp. Frana Kalistra. Ta slika, koja je napravil z suhimi barvami sloveči slikar — Della Valentina — je naravne velikosti in nekaj posebnega, res prav vzor slikarske umetnosti in vendar tako natanko in naravno ustvarjena, da bi človek mislil, da ima mladega gospoda živega pred seboj.

Imenovani umetnik je naslikal uže prej vso družino Kalistrovo t. j. gospo, gospoda, pokojnega sina Frana, in sedaj edinega sina Zmagoslava. Vse te slike so pravi umotvori slikarstva, kakor poprej omenjena. Nad vse pa dopada slika gospé. Na tej bereš vso lepoto in nežnost, veličanost in prijaznost, ki v resnici dičijo blago gospó. Kdor vidi to sliko, očaran je in reče nehote: Vse (slike) so krasne, ta pa je biser bisero.

O tej priliki nam je omeniti še, da se naš vrlji rodoljub sploh mnogo zanima za slikarsko umetnost, da jo pospešuje in goji, kakor malo njih. V njegovej podobarnici (kabinetu za podobe) vidiš premmogoterih vzornih in dragocenih umotvorov znamenitih starih in novih slikarjev. Res, tu ima lepote in krasote željno oko odveč paše.

Veliki ples delalskega podpornega društva denes zvečer v gledišču Fenice bode gotovo močno obiskan, kajti do denes se je razprodalo uže blizo 700 vstopnic in nekateri gospodje so tudi uže poslali svoje darove, mej temi tudi Nj. eks. gospod namestnik baron Pretis 25 gld. in druga gospoda tudi uže blizo 100 gld.

Tržaške novosti:

Vreme je včera in denes ugodno, poprejšnji dnevi pa so bili megleni; mraza pa uže skoro mesec dni nemamo posebnega. Ne poročamo o cveticah, katere tu in tam pri nas in v Istri cvetó, ker tu je to kaj navadnega.

Naši Lahoni so povsod podobni Abderitom, posebno pa so njih nazori o politiki jako primitivni. — Navadno so se repenčili, da bo Italija, ako bi bila Avstrija vpletena v kako vojno, kar meni nič tebi nič posedla Trst, Gorico in Istro. — Ko se je pa te dni slišalo, da so hrabri Italijani pri Massavi Rus; bratom Francozov pa ne vidijo, ki so Italijanom v Afriki uže marsikako poleno porinoli mej noge.

Zato pa da je Italija Avstriji ponujala 100000 mož proti Rusiji, in Avstrija da je Italiji obljubila Trst in vso deželo za Trstom do Postojne ali celó Ljubljane, del Istre (Pulj milostljivo še pripustijo Avstriji) in Tridentinsko deželo. Take vesti po Trsti celó na borzi raznašajo osra-

močeni, fanatični Lahoni, ki neumnežem vedno razne medvede navezavajo o hrabrosti in moči italijanske vojske. — Ali naj se jim zgodi karkoli, Slovan jim je kriv, v Massavi Rus; bratom Francozov pa ne vidijo, ki so Italijanom v Afriki uže marsikako poleno porinoli mej noge.

Tepež mej žurnalisti. Urednik lista „Mattino“, hrvatski renegat Matković je nekega Emila Calvi, sodelalca ital. časnikov, večkrat napadal v svojem listu. Calvi se je tega naveličal in je včera napadel na akvedotu s palico Matkoviča; nastal je tepež, ljudstvo se je zbiralo okolo obeh petelinov, dokler je prišla policija, ki je kulturonosca razstavila, ali Matković je močno krvavel in leži zdaj močno ranjen. Calviju je pomagal tudi brat, ki je v službi pri Lloyd. Oba brata so zaprli.

Zblaznel je tudi v cerkvi sv. Antona novega natakár Josip Stokel iz Plavine. Čudno, da se ravno v tej cerkvi večina enakih slučajev prijavlja.

Zblaznela je 20-letna Antonija Ludovico v cerkvi Sv. Antona novega. Provročila je splošno pozornost vsled svojega čudnega obnašanja ter so jo odveli v bolnico.

Iz ljubosumnosti je napadla zasebnica Marija B. služabnico Franico K. na ljudskem plesu in jo udarila z nekim kozarcem po obrazu. Ranjena je morala v lekarno, vročekrvno B. pa so deli pod ključ.

Nesreče. Neko žensko je zvila božjast na velikem trgu in jo zgrudila na tlak. Priskočile so straže ter jo odnesle bližnjo lekarno. — 35-letnega delalca Jakoba Plaknerja iz Ljubljane je podrl v ulici Ghega nek voz vsled nesproznosti kočijaževe. Plakner je lahko poškodovan.

Policijsko. Ivan F. je pretepal svojo ljubico. Njeno kricanje je privabilo straže, koje so odvedle togotneža s saboj. — Služabnica Ivana S. iz Köflacha je ukradla svojemu gospodarju razne stvari, vredne 50 gld. — Neznani tatovi so ukradli vdovi g. Č. obleko in zlatnino, vredno 75 gld., gosp. Domeniku V. pa so odnesli razna oblačila, vredna 28 gld. — Zasebnica Marija P. je pozabila zapreti svoje stanovanje, ko je izšla. Porabil je nek drzen lupež ugodno priložnost ter je odnesel plašč, vreden 24 gld. — Zaprli so 19letnega agenta Aleksandra Zinan, ker je proneveril svojemu gospodarju večjo svoto denarja. — Sodar Josip K. je nekoliko vinjen zaspal blizo sv. Ane. Nek poštenjak ga je med tem tako spretno skoraj do gola slekel, da se pijanec niti probudil ni.

Sodnijsko. Pri obravnavi v četrtrek je bil obsojen 17 letni Anton Ursich na 7 mesecev težke ječe, ker je bil 14 decembra p. l. ukradel na železnici vrečo kave, vredno 45 gld. — Ravno toliko je dobil 30letni Aleksander Parenzan iz Pirana, radi hudodelstva javnega nasilstva.

Iz Rocola nam pišejo dne 2. februarja: Marsikak čitatelj drage „Edinosti“ mislil bi si, da tukaj v tem velikem kraju okolice niti ne bivajo Slovinci, ali pa tudi če bivajo, zaspali so za svoj rod, za blagost narodnosti, i to za to, ker ne čita nikdar kaj o njih. Ali vender je temu narobe: „Tu biva Slovenec i tudi njega sovrag“ — saj ga poznamo. Kakor povsodi po okolici, vedo biti naši možje složni tudi tukaj ter si pomagati, pri kakovej priliki si bodi. Pred nekaj leti ustanovili so si tukaj „Pogrebno podporno društvo“. Blag namen ima društvo pomagatiudu za bornih deset soldov tedine pri vsakem smrtnem slučaju v družini. Zadnjo nedeljo je imelo to društvo svoj občni zbor ter povabilo k zdajnjemu mnogobrojno številu udov. Da društvo dobro napreduje, razvidno je iz tega, da je pred tremi leti bilo prav ubogo, sedaj pa ima lepo premoženje. Društvo obstoji iz 40 udov — žalibog prav malo število — treh odbornikov in predsednika. Gospod predsednik Ivan Purič poroča o društvenem premoženju. 31. decembra lanskega leta je imelo društvo 830.20 gld. premoženja; troškov je bilo 60.20 gld.; tedaj čistega dohodka ostane 770 gld. — Pri tako malem številu udov ima društvo res lep napredek. Po letnem poročilu so se izvolili v odbor ti-le gospodje: Fr. Nadlišek, M. Slamič, A. Hrvatini; za predsednika i denarničarja g. I. Purič. Konečno izrekam g. odbornikom i g. predsedniku presrečno zahvalo za to, da so skrbeli, da je društvo, osobito lansko leto, res dobro napredovalo ter pozivljam očete i take, kojim je na tem kaj ležeče, da blagovolijo vstopiti v društvo, koje jim res v posebnih slučajih mnogo koristi.

Nezgoda na železnici. Po noči od srede na četrtek je zadel na Postojnskej postaji mešani vlak št. 100 v tovarni

vlak št. 182 ter vrgel iz proge 5 tovarnih voz in poškodoval proge. Dunajski vlak št. 2 je imel vsled tega 3 ure in poštni vlak 2 uri 42 minut zamude. Vzrok nezgodi je bila gosta megla, katere je znamenovanje onemogočila. Od osoblja ni bil nikdo poškodovan.

Goriška trgovinska kamora je izvolila svojim predsednikom za tekoče leto g. barona Evgena Ritter-ja, podpredsednikom pa g. Ivana Paternollija.

Goriški Sokol. Kakor nam piše nek goriški rodoljub, nameravajo v Gorici ustanoviti društvo Sokol. — Ta ideja je izvrstna, kajti tržaški in goriški Sokol bi se lahko pri posebnih prilikah podpirala jeden drug zega.

Bolniki iz Istre. V četrtek zjutraj je dospelo po železnici iz Lupoglave, pod varstvom dveh orožnikov, 14 bolnikov vsake starosti in obojega spola, v tržaško bolnico. Ti nesrečneži imajo take kužne bolezni, katere so zanesli med narod v Istri italijanski delavci. Tudi to je ena onih dobrot, katere nam leto za letom podaruje „la terra benedetta“ in njeni blaženi podaniki.

Vabilo k veselici, katero priredi „Bralno društvo v Sempašu“ dne 13. t. m. v Rijavčevi sobani. Spored: 1. Petje. — 2. Govor. — 3. Petje. — 4. Mutec, vesela igra v enem dejanji. — 5. Samospjev s spremljevanjem. — 6. Pravo junaštvo, podoba iz kmečkega življenja, spisal J. Stritar. — Srečkanje s 5 dobitki. — 8. Petje. Začetek ob 5^{1/2}. Vstopnina za neude 20 novč. Srečke po 10 novč. Po veselici domača zabava. K obilnej udeležbi vabi uljudno O d b o r.

Za Erjavčev spomenik so darovali: g. J. M. — 5 gld., g. Fr. Vračko, prof. 2 gld., g. V. K. 1 gld., g. Jos. Kavčič 1 gld., g. Gregor Jereb 1 gld., g. Alojzij Bunc v Dolini 1 gld., g. I. Jereb v Dolini 50 novč., g. M. Truden gld. 5, g. dr. Ivan Šust 5 gld., g. M. Mandić 1 gl., g. Julij Varto 1 gld., g. A. Mahkovec 2 gld. Skupaj 26 gl. 50 novč. poprej izkazanih 46 gld. — Vkupe 72 gld. 50 novč.

Evropske vojne. Ker se zbirajo zopet vojni oblaki, utegne naše bralce zanimati, ako zvedó, da je bilo od 16. stoletja sem 286 vojn v Evropi, in sicer 44 vojn za razširjenje držav, 22 vojn, ker se ni hotel plačevati tribut, 24 vojn za razna odškodovanja, 8 vojn za varstvo česti in pravice narodov, 6 vojn zaradi mejnih prepir, 41 vojn za posestvo kron, 30 vojn za podporo zaveznikov, 23 vojn tekmičočih oblastnikov, 5 vojn vsled trgovinskih prepir, 55 notranjih vojn, in 28 verskih vojn. Kam pa uvrsté zgodovinarji evropsko vojno, ki se prej ali slej uname? Mi bi jo uvrstili v novo vrsto: vsled premmnogih bajonetov.

Kurjava z odpadki nafte. V Petersburgu se poskusili kuriti z odpadki nafte in se je posebno izvrstno obnesla. V vsakejpeči se lahko rabi. Ker taki odpadki na mestu, kder se dobivajo, skoraj nobene vrednosti nemajo, tedaj se bo njihova cena ravnala po troških za prevoznjo in bodo tedaj imeli jako nizko ceno. Ako se sponese ta kurjava, potem ne bode le velepromembna za domačo rabo, temuči tudi za gozdnarstvo, ker rabo lesa zelo izpodrine in s tem obvaruje pokončevanje gozdov.

Kdo je kralj Menelik iz Šoe? Ker je ta kralj, o katerem še nedavno skoraj nobeden vedel ni, kar naglo tako zaslovel, poročamo o njem to le: Menelik je bil rojen v letu 1818 in vlada od leta 1841, on je neki potomec kralja Salamona in kraljice Sabe; zgodovinska resnica je, da so Menelikovi dedje v Šoi uže vladali, ko je sveti Frumencij evangelje v Abisiniji oznanjeval. Ko se je potem v 16. stoletji abisinski vladin dvor pokatoličnil, storil je to tudi kralj Jakop iz Šoe. Ko se je pa pozneje abisinski dvor vsled razpora z Jezuviti katoliškej veri odpovedal, storil je to tudi dvor v Šoi; Menelik sam pa je bil katoliškim misijonarjem vedno dobrohoten in zato mu je papež Leon XIII. v letu 1879 poslal zlato krono. Italijanski kralj Humbert pa mu je podelil viteški križ kroninega reda. Menelik ima edino hčer, Mirjam, o katerej se je pred nekoliko leti govorilo, da se omoži z abisinskim prestolnikom.

Čevlji iz papirja. Nek ameriški fabrikant je naznanil, da ima na prodaj čevlje iz papirja; on pravi, da so mnogo ceneji in trdnjeji, nego iz usnja ter so brez šiva; poleg vsega tega so še posebno lični; želeli bi, da to ni ameriški humbug.

Oznanilo.

Vsem narodnim gospem in gospodičnam v Trstu in okolici, ki so se uže

vpisale ali žele vpisati v tržaško „žensko podružnico“ družbe sv. Cirila in Metoda oznanjamo, da društvenino sprejema podružnična blagajnica, čestita gospodična Ljudmila Mankoč, stanujoča v ulici della Fontana h. št. 232 v Trstu.

Denar so lahko pošilja tudi s posstnimi nakaznicami, v katerih naj se blagoizvoli napisati natanko preimek, ime in prebivališče.

V Trstu 4. februarja 1887.

Za začasno načelnitstvo:

J. Michelli, V. Valencič, t. č. zapisničarica. t. č. prvomestnica.

Tržno poročilo.

Kava. — Malo kupčije, pri vsem tem pa so cene ostale trdne in nespremenjene, to pa posebno zaradi podražanja valute. Prodalo se je te dni 500 vreč kave Rio po f. 83 do f. 89. —, 100 vreč Santos po f. 81 do f. 90, Java Mal. stane f. 95 do f. 99, Portoriceo f. 105 do f. 126, Ceylon plant f. 102 do f. 138.

Sladkor. — slaba kupčija, po nespremenjenih, bolj šibkih cenah. — Prodalo se je te dni 6000 vreč sladkorja v kosih po f. 18 do f. 20.25.

Sadje. — slabo obranjano. — Pomeranče in limoni od f. 1.50 do f. 4.50, fige v vencih f. 10 do f. 11. —, rožiči grški f. 5. —, pulješki f. 10 do f. 10.50, opaša f. 20. —, cvetbe navadne f. 14 do f. 19. —, Elemé f. 16 do f. 28. —, sultanina f. 20 do f. 34.

Olje. — slabo obranjano: jedilno f. 35 do f. 40, namizno f. 49 do f. 63.

Petrolje. — rusko f. 7.25, ameriško f. 9 do f. 9.25.

Domači pridelki. — še vedno močno zemanjeni; rudiči filoz stane f. 3 do f. 8.25, beli f. 9 do f. 9.50, bobinec f. 9.50, koks f. 10.50 do f. 11. — Maslo naravno staj-rsko f. 82 do f. 90.

Les. — še vedno slabo obranjano; vender pa je nada, da se precej na spomlad ta trgovina bolj oživi.

Seno. — zaradi slabega vremena in zametov na Notranjskem je te dni dohajalo manj blaga v Trst, kar je prouzročilo boljše cene. Dobro konjsko je šlo te dni po f. 1.50 do f. 1.85, volovsko po f. 2 do f. 2.10 in višje. Na spomlad vtegne postati seno še prav drago; zato je škoda, preveč siliti z njim v Trst.

Borsno poročilo.

Kakor smo zadnjič dobro uganili, je bil te dni zopet polom na borzi in so kurzi šli še nižje: papirna renta je bila notirana po f. 74; ali to stanje ni trajalo, ker uže včera popoldne se je začelo zopet vreme čistiti in so se začeli kurzi zopet vzdigovati, tako sicer, da je renta v malo urah zopet poskočila za nad 1 for. — Mi smo rekli, da se stvar v kratkem zopet popravi in vse kaže, da smo prav imeli, ker borsni hrup ni bil tako opravičen, ampak le bolj umetno napravljen.

Dunajska borsna

dne 4. februarja.

Enotni drž. dolg v bankoveih	—	gld. 74.80
" v srebru	—	77.10
Zlata renta	—	104.70
5% avstrijska renta	—	93.80
Delnica narodne banke	—	831. —
Kreditne delnice	—	265.10
London 10 lir sterlin	—	128.65
Francoski napoleoniori	—	10.18
C kr. cekini	—	6.11
Nemške marke	—	63.05

Poslano*)

Podpisani se uprav toplo zahvaljuje sem pótém, vsem onim gospodom sočlanom sl. „Delalskega podpornega društva“, kateri stavijo največjo zaupnost v njega osobo s tem, da bi ga radi izvolili v odbor gore imenovanega društva, a on je primoran se tej društveni česti odpovedati, radi mnogih drugih poslov.

Trst, 5. februarja 1887.

Franc Dollenz sodar.

*) Za stvari pod ovim naslovom je uredništvo toliko odgovorno, kolikor mu postava veleva.

Učenec ne pod 13 let star so sprejema tako, v velikej trgovini s zmesano rabo. Poučbe na upravništvo lista. 2 — 4

ZELODČEVA ESENCA
lekarja Piccoli-ja
v Ljubljani

ni jo mogoče prečiniti zaradi svoje nedogledne lastnosti (da ne škodnje telesu, če tudi se dolgo časa rabi), da pomaga v tolikih in različnih boleznih z najgostejšim vspehom, posebno pa zaradi svoje jako nizke cene — vse to so lastnosti, ki jo delajo neobhodno potrebno vsakteri družini. Izdelovatelj pošilja jo v zabožičkih po 12 steklenic za gld. 1.36 po poštnem povzetju. Poštnino trpé p. t. naročniki. 50—3

V steklenicah po 15 nč. se prodaja v lekarnah: Biaisolotto, Foraboschi, pl. Leitenburg, Liprandi, Pozzetto, Praxmarer, Prendini, Ravasini, Rovis, Saravaj, za magistratom, Serravallo, Udovicich in Zanetti in v večjem delu lekarn na Štajerskem, Koroskem, Primorskem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. 4—50

ŽELODČNE BOLEZNI
je moguće **BAZO** in **POSVENA** ozdraviti
do
JERUZALEMSKEM BALZAMU
edini in nedosegljivi želodčni pijači.
Da si človek izvoli pravi lek proti želodčnim boleznim, pač ni tako lahko, posebno dandanes, ko v trgovini prodajajo vsakovrsten enake leke.
Večina raznih kapljic, izlečkov itd., katere se običajno kakor pravi žudeži priporočajo, niso nič drugega, nego škodljiva zmes.
Edini **Jeruzalemski balzam** si je zagotovil valed svoje priproste sestave, odločno oživljuje in želodčne žive hitro krepčalne moči pravice prednosti nad vsemi dosedaj v tej stroki poznanimi zdravilami, kar dokazuje tudi s vsakim dnem veče prašanje no njemu. Ta balzam bogat na delajočih snovih kineške robarbare, katere korenika je poznana zaradi njene ugodnega upliva na prebavljenje ni čiščenje, je zanesljivo sredstvo proti težavam v želodcu odvisnim od slabega prebavljanja; zato pa ga vsi strokovnjaki in zvedenci priporočujejo proti neješčnosti, zabasanju, smrdljivi sapi, gnjusju, riganju, bacanju, proti hemoroidalnem trpljenju, zlatenici in vsaki bolezni v črevesju.
Steklenica z navodom vred stane **30 novcov.**
GLAVNO SKLADIŠČE u LEKARNI
G. B. PONTONI
v GORICI.
Skladišča v Trstu v lekarni **Marku Ravasini** i **G. B. Rovis**, na Reki v lekarni al **Redentore, G. Gmeiner**, v Korminu v lekarni **A. Franzoni**, v Tominu v lekarni **E. Palisca**.

Velika novost
samo for. 5.25
stana novoiznajdeni
Washingtonski
remontirni sat,
koti se bez ključa navija, te se jamči za njegovo točnost kroz 5 godinah.
Samo ovaj sat može nadomjestiti zlatni sad l. to l. radi izvrstnega regulovanja, 2. radi njegove točnosti i 3. valed svoga dičnega okvira, te se može dakle svakomu preporučiti. Dobiva se samo uz gotov novac ili uz poštarsko pouzetje kod
Rabinovicz 1-3
Waarenhaus zur Monarchie,
Wien III Hintere Zollamts strasse 9

Na obroke! (70-39)
daje pohišstvo tapecarije, razno strižno blago za oblike, ure vsake vrste
M. Coreni
via della Legna št. 1 P. II.
Podpisani opozoruje slavno občinstvo na svojo
trgovino z dežniki
v ulici **Barriera vecchia** št. 18 z bogato zbirko svilnih, volnenih in bombažnih dežnikov. Svilnati od f. 250 naprej, volnati od f. 140 naprej, bombažni od 80 kr. naprej. — Tudi popravlja prav po ceni dežnike in solnčnike.
414-48
Giulio Grimm.

Ljubljanski Zvon.
Gld. 4.60.
Gld. 2.-30. - Gld. 1.15.
J. SIRKI
Androna Gusion št. 2 v Trstu
priporoča veliko zalogo sadja vsake vrste najboljših plemen na drobno in debelo. Prevzame vsako pošiljatev na deželo, katere se izvrši točno in solidno. 100 6

Volneno sukno
najnovije in najfinije za gospodinjske obleke
sivo, drap in rjavu za celo obleko 1-6
15 metrov gl. 4.-
za celo obleko
Kar se kamu ne dopade, more povrniti, ter se mu povrne denar.
Vsaki pošiljatelj doba se cenik

Strmite, čitajte, kupite!
dobil sem veliko pošiljatev izvrstnih ur iz
Pariza Geneve Turinga
koj moram za svako ceno prodati, zato je priporočam sledeče vrsti:
samo fr. 1 20
velja lepa **Kabinetna nazidna ura**, gré dobro, ima verižice in je lepo okrašna.
samo fr. 2 50
stano izvrstna **žepna ura** iz lepja, zlata podobne kovrce ni igrača, ampak dobra ura za vsakega
samo fr. 3 50
velja krasna nazidna ura se zvonci in budilno pripravo v orehovem okvirju in z samo svetujočo ploščo gré izvrstno.
samo fr. 3 90
stano ura z mahalom, najlepša ura, katero se more misliti, prava krasota za vsako dvorano v stehoven okvirju, gre nat nko i. bije pol in cele ure.
samo fr. 4 50
velja francoska budilna ura iz p. zlačenega bronja, jako lepo zvoneča in krasota za dom in ponotovanje, ima nepokončljivi stroj ter gre natanko.
samo fr. 5 55
stano izvrstna **žepna ura**, olijadrovka iz posebnega nikla z odlično vrednim strojem in lepo okrašenim okvirjom krist. steklom, zares krasna ura.
samo fr. 6 55
stano **žepna ura** remontirka iz posebnega nikla, se navija brez ključa, ima kazalo za sekunde, je dobro uređena, z lošnatim steklom in mehničnimi kazali. Ravno taka ura iz prava 13. l. srebra gl. 9.50.
30 n. velja lepa pozlačena verižica za uro.
fr. 1 20
jako fina pozlačena verižica z pečatom, prekrasno, umetno delo
Edina zaloga v avstro-ogerskeji in raznošiljanje na vse kraje proti poštnem povzetju pri **Wiener Uhren-Depot & Versandt:**
Fekete, Wien, V. Wehrgasse 18-34.
Op. Komur sprajeti predmeti niso po volji, povratim denar, toraj more vsakdo brez krbi naročiti. 3-4

Ozeblina.
Ozeble roke, všesa, noge se takoj ozdravijo z slovit
Pomado Antigelonica
po 60 kr. lončič. ter se pripravlja v odličnej lekarni
PRAXMARER
Tret al duo Mori Piazza grande in Palazzo municipale. 2-5

Najboljši
papir za cigarete
3-6 je pristni
LE HOUBLON
franc. fabrikat Cawleyev in Henryev v Parizu
Sears se pred ponarejanjem.
Ta papir gorke priporočajo gospodje dr. J. J. Pohl, E. Ludwig, E. Lippmann, profesorji kemije na dunjsk. vsodilnišču, radi njegova najboljš. kakovosti, radi njegove čistote in zato, ker v njem ni nikake druge zira ju škodljive tvrine.
500 FEUILLES
FORMA FRANCAIS
Cawley & Henry
Fao-Simile de l'Etiquette 17 Rue Bergasse à PARIS

Riunione Adriatica di Sicurtà
v Trstu
Zavaruje proti požarom, provozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v svih kombinacijah
Glavnica in reserva društva dne 31. decembra 1883
Glavnica društva gld. 3,300,000.-
Reservni fond od dobičkov 536,622.02
Posebna reserva dobičkov od zavarovanja na življenje 150,000.-
Rezervni fond za poljtie na premikanja vrednostnih efektov 161,500.-
Premijna reserva vseh oddelkov 7,342,780.36
Reserva za škode 267,601.-
V portfelju:
Premije, ki se imajo potirjati v prihodnjih letih 16,954,118.57
Skupni znesek vseh škod plačanih od l. 1883 do 1883 gld. 11,949,847.01
Urad ravnateljstva 3-24
Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej hiši)

Velika zaloga **šivalnih strojev**, izvrstnih za vsako porabo.
Skladišče **rednih blagajnic**, koje ni moguće razbiti a sigurne so proti ognju.
Velik izbor **svetlinic za petroleje**, fiših in prostih, za obesiti in za prenešati.
Prodaja vsakovrstnih priprav za **popravljanje in pripravljanje strojev**, s posebno delalnico kovača in mehanika; prejemale se poprave vsakovrstnih strojev pri

FILIPU BATICHU
T št. via dell' Acquadotto št. 23.
Naročbe izvršujejo nemudoma povzetjem. Cene ne boje se konkurence. 19-20
Ekonomična krojačnica
IVANA BATELLI -- Trst,
Barriera vecchia št. 6, l. nastp.
je vedno bogato založena z oblekami po najnovjšem okusu; ter je vsled bogate zaloge blaga v stanju izvršiti vsakako krojaško delo. Cene so tako nizke, da se tekmovanja ne treba bati ter se izvršuje vsako delo elegantno in nkušno. — Gospodom naročnikom izjavljam, da izdelujem tudi obleke proti tedenski ali mesečni obročni odplati. 4-24

Marija celjske
želodečne kapljice.
izvrstno delujoče zdravilo pri vseh boleznih na želodcu. Neprecenljive do brote je posebno vpliv ujihov pri notčnosti, slabosti želodca, ako z grla smrdi, napenjanju, kislem pehanju, keliki, želodečnem kataru, gorečice (rzavci) pri preobilnej produkciji sline, rumenici bluvanju in gnjusju glavobolu, (ako boli iz želodca) krč v želodcu, zabasanji, preobilnosti jedi in pijač v želodcu, proti glistam, boleznim na vranici in jetrih in tudi proti zlati žili ali himorjodam. Cena steklenice je z nakazom vred samo 35 nov. Glavni zalog ima lekarničar „k angelju varhu“ 53-5
Dr. Brady Krenslor,
Morava
V Trstu jih pa dobite pri lekarničarju I Seravallo blizo starega sv. Antona

Zgubljene in oslabljene
moške moči in nezmožnost
Gotov pripomoček! Vsakdo se popolnoma ozdravi z **gentalnim ogljenčevim slanom** brez nasienjih notranjih neredov na gotov način in za vedno, čisto kot c le v doli 2 dni, celo navidezno nezdravljiva nezmožnost v vsakej človeški dobi k kor tudi polucije, se prijetnim, nečutenim, zunanjim zdravenjem. 32-52
Svedočbe slavnih profesorjev in zdravniške brošure, na tisoče zahval od popolnoma ozdravljenih oseb svetujejo vsem bolnim rabo ogljenčevega slana, ki garantira gotov in trajen vspeh.
Popolna priprava z dotičnim poinkom in z izravniškimi spričvali for. 5.80. Pri pošiljati se dobro pazi, da se ne spozna kaj zavoj zadržuje in od kol prihaja.
Zavod za ordinacije za tajne bolezni:
Dr. Karol Altmann
Dunaj
VII. Mariahilferstrasse 80.

Filijala tovarne
G. Tribaudeau
odlikovan tovarničar
Paris, Besançon in Bordeaux
Corso 7 I nadstr. na levo, hiša Parente.
Bogato skladišče ur kojemu se tekmovanja ne treba bati.
Ure iz kovine gl. 3, Remontvirke iz Nikla gl. 3 25, Remontvirke srebrne gl. 6. 20, Srebrne verižice od 3 gl. dalje.
To skladišče raspolilja na zahtevanje ure, prosto od poštnine od gl. 3 do gl. 3000
Filijala G. TRIBAUDEAU popravlja vsakovrstne ure po sledečih cenah in jamči za eno celo leto.
Poliranje ur od gl. 1.25 naprej
Eno pero 75 .
Eden rubin kamen 50 .
Navadno steklo 10 .
Isto patent 15 .
Zaloga orodja za urarja 11-20

PRISTNI
WILCHELM-OV
Rabljiv za zdravljenje v vsakej letnej dobi. pro iartiritijski protireumatičen
Kričistilni čaj
Rabljiv za zdravljenje v vsakej letnej dobi.
Spoznan za jedino, gotovo uspešno kričistilno sredstvo.
Z dovoljenjem ces kralj dvorn. pisarne poleg odloka Beč 7. decembra 1885.
Potrjeno za odložnega izvrstno delujoč prav vapošen
Predponarejanjem zavotljen z patentom presv. cesarja Beč, 12. maja leta 1870.
Ta čaj čisti ves o ganizem; prodi a več kot vsako drugo sredstvo v vse dele naš-ga telesa in odpravi ako se ga uživa vsako nečistoto, ki se je v telesu napravila; učinek je trpežen in gotov.
Popolno ozdravljenje od trganja po udih, reumatizma in drugih vsakovrstnih starih boleti, vedno gujločih ran, kakor tudi od vseh sp lovnih in kožnih srabnih boleznih, brbnucev po životu in obrazu, lišajev, sifilitičnih ules.
Posebno ugodni uspeh pokazal je ta čaj pri vredu jetr ni vranici, pri hem-rojdih, zlatenici, čutniških, mišičnih in bolih čl-nov, tiščanju v želodcu, zaprtju vetrov, zagnjetenju v spodnjem telesu težkem spuščanju vode, polucionih, ženskih tokih, možke slabosti itd.
Boli, kakor škro ula, žlezni otok se ozdrave koj in dobro, ako se uživa ta čaj, ki je dobro raztapljajoče in čistilno sredstvo.
Pristno ga napravilja le **Fran Wilhelm**, lekarničar v Neunkirchen.
Jeden zavoj, razdeljen v 8 uzemkov, pripravljenih po zdravniškem predpisu, navodom rabljenja v raznih jeziki: 1 g d. izven tega je treba priložiti 10 kr. za znamko in zavoj.
Svarilo. Naj vsakdo paz, da ne vkupi ponar-jeni čaj, tirja naj se le **Wilhelmov** protireumatični in protireumatični kričistilni čaj, ker tudi drugi ponar-jeni čaji se prodajajo pod imenom protiatritijski in protireumatični čaji, svarim vedno, kupčevalce pred takovimi.
Nahaja se pristni **Wilhelmov** protiatritijski protireumatični čaj tudi v Trstu: Jakob Seravallo, lek., Et. L. it nburg, lek.; v Korminu: H. Condolini lek., v Gorici: G. Cristofolenti lek., G. B. Pontoni lek.; v Pulju: G. Wassermann lek. 4-12

Emil Storch
DUNAJ.
Adlergasse št. 30
raspolilja proti potihem povzetju ali gotovim novcem:
1 komad preproge 10-12 m I vrsti gl. 3-50
1 komad preproge 10-12 m II vrsti gl. 2-50
Garnituro iz jute 2 odelj. 1 mrazi prt, sku, aj gl. 3-50
Zagrinjalo iz jute 4 barve, z drapertjo in obrobem gl. 2-30
Namizni prt iz jute po turekom ubusu, z franzani gl. 1
Posteljna preproga z strokimi franzani gl. 1
Posteljna preproga iz flanelja z podobami gl. 1
Predpasniki okrašeni z čipkami 6 kom. gl. 1-50
Koniške odee 2 m dolge, 10 cm široke gl. 1-50
Gradl iz damasta I vrsti, 30 valjev gl. 5-50
Najbolje vrsti sifon 30 valjev gl. 5
Telovniki iz trikota I vrsti, 3 komadi gl. 2
Brisalke iz platna z rudenim robom, 6 kom. gl. 1-20
Brisalke za meščenje z rudenim robom, 6 kom. gl. 1-50
Domatje platno 30 valjev gl. 2-20
Rumbrški oxford 30 valjev gl. 5
Rumbrško platno 30 valjev gl. 2
Barbant iz Prosinice vseh vrst in bar. 30 valjev gl. 4-50
Storberski canevas preprogan, vseh barv, 30 valjev gl. 6
Volneno sukno najnovije in najfinije za gospodinjske obleke sivo, drap in rjavu za celo obleko 1-6
15 metrov gl. 4.- za celo obleko
Kar se kamu ne dopade, more povrniti, ter se mu povrne denar.
Vsaki pošiljatelj doba se cenik